

Odziv Evropskega računskega sodišča na drugo poročilo Komisije o oceni financ Unije v skladu s členom 318

1. Komisija je novembra 2012 objavila drugo poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni financ Unije glede na dosežene rezultate (poročilo o oceni)¹. Ta dokument je odziv Sodišča, ki bo na voljo pravočasno za postopek razrešnice za leto 2011. Temelji na omejenem pregledu in ne na reviziji informacij iz poročila.

Glavno sporočilo

2. Večji obseg drugega poročila o oceni v primerjavi s prvim je po mnenju Sodišča izboljšanje. V poročilu sta nekoliko obravnavani uspešnost in učinkovitost programov, vendar pričakovani končni rezultati ali učinki niso dokončno ugotovljeni. Posledično poročilo o oceni še ne zagotavlja zadostnih, ustreznih in zanesljivih dokazov o dosežkih politik EU, zato ni primerno za načrtovano uporabo v postopku razrešnice.
3. Sodišče meni, da je treba vzpostaviti zanesljiv sistem za zbiranje podatkov o uspešnosti zaradi ugotavljanja rezultatov in učinkov ter poročanja o njih, ko so na voljo. Elemente tega sistema je treba vzpostaviti med pripravo novega programskega obdobja. Sodišče zato priporoča, naj Komisija organu za razrešnico čim prej predstavi načrt/pregled predvidenega sistema za upravljanje uspešnosti in poročanje, vključno z zasnovo in vlogo poročila o oceni.

Ozadje

4. Zahteva po pripravi poročila o oceni izhaja iz Pogodbe². Poročilo bi moralo biti del dokazov, na podlagi katerih Parlament vsako leto da Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna.
5. Prvo poročilo Komisije o oceni je bilo objavljeno februarja 2012³, vsebovalo pa je v glavnem povzetke obstoječih poročil o oceni na dveh področjih politike. Komisija je v njem obravnavala „vprašanje njegovega namena in časovne ustreznosti [...], zlasti glede na različna časovna obdobja in dolžino obdobj, ki jih zajemajo ocene, v primerjavi z bolj specifičnim letnim ciklom postopka razrešnice proračuna“. Prav tako je navedla, da „bo tudi dodatno pretehtala vsebinsko zasnovo tega poročila“.

¹ COM(2012) 675 final.

² Člen 318 in člen 319 PDEU.

³ COM(2012) 40 final.

6. Parlament je v svojem sklepu iz maja 2012 o razrešnici za proračunsko leto 2010 zaključil, da obseg in vsebina prvega poročila o oceni ne izpolnjujeta pričakovanj, ki bi jih lahko imeli od poročila o oceni, predvidenega v PDEU, in Komisijo pozval, naj nadgradi vsebino poročila o oceni, pri čemer naj zlasti opredeli dodano vrednost tega poročila v primerjavi z ‚običajnimi‘ ocenami.⁴
7. Sodišče je junija 2012 izdalo svoje mnenje o prvem poročilu o oceni⁵, v katerem je prišlo do zaključka, da je poročilo nejasno, da ima malo vsebine in zato prinaša malo dodane vrednosti. Menilo je, da bi se morala Komisija aktivno posvetovati s Parlamentom in Svetom, da bi razjasnila, kakšne so njene obveznosti v skladu s Pogodbo. Komisija mora upoštevati namen, vsebino, obseg in časovno ustreznost poročila o oceni, če hoče, da bo to uspešno prispevalo k povečanju njene odgovornosti organu za razrešnico.

Drugo poročilo o oceni

8. V drugem poročilu o oceni je pregled različnih ocen, ki so bile zaključene leta 2011⁶, ki zajemajo vse proračunske postavke z operativnimi odhodki in so razporejene v skupine po glavnih področjih politike v večletnem finančnem okviru za obdobje 2007–2013. Večji obseg je po mnenju Sodišča izboljšanje – v poročilu je predstavljen zgoščen in lahko dostopen pregled mnogih izvedenih ocen. Poročilo vsebuje nekaj informacij o uspešnosti in učinkovitosti programov, vendar se opira predvsem na vmesne ocene, ki so močno osredotočene na operativne dejavnosti, pričakovani končni rezultati ali učinki pa v njem niso dokončno ugotovljeni.
9. Po mnenju Sodišča, s katerim se strinja tudi Komisija, je treba določiti ustrezne cilje (tj. SMART⁷), kazalnike in mejnike za vse operativne dejavnosti⁸. Ta zahteva je bistvena za spremljanje uspešnosti v celotnem obdobju trajanja programov in ocenjevanje tega, ali je verjetno, da bodo opredeljeni cilji in učinki doseženi. Zakonodajalec ima pomembno vlogo pri zagotavljanju tega, da so določeni jasni cilji politike. Sodišče je že priporočilo⁹, da bi jasnejša opredelitev

⁴ Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. maja 2012 o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2010, P7_TA (2012) 0153, odstavek 99 in 100.

⁵ Mnenje št. 4/2012 (UL C 179, 20.6.2012, str. 1).

⁶ Skupaj 118 ocen in 39 z njimi povezanih študij.

⁷ Specifični, merljivi, dosegljivi, ustrezni in časovno določeni.

⁸ Vključno s programi, ki imajo malo operativnih odhodkov, ali pa jih sploh nimajo.

⁹ Mnenje št. 1/2010, odstavek 18.

„dodane vrednosti EU“ političnim organom EU zagotovila smernice, ki bi jih uporabljali pri izbiri prednostnih nalog za odhodke. Jasna opredelitev bi tako pomagala pri določitvi ustreznih ciljev, kazalnikov uspešnosti in mejnikov.

10. Komisija je opredelila več zadev, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi prihodnjih poročil, ugotavlja pa, da se je konceptualno delo za oblikovanje okvira poročanja začelo. Sodišče se zaveda, da bo Komisija za razvoj ustrezno zanesljivega sistema za upravljanje uspešnosti in poročanje potrebovala nekaj časa. Toda pomembno je, da Komisija pred začetkom programov naslednjega večletnega finančnega okvira vzpostavi elemente močnega sistema, ki bo lahko zagotavljal zanesljive podatke o uspešnosti.
11. Sodišče priporoča, naj se Komisija čim prej poveže z organom za razrešnico in predstavi načrt/pregled predvidenega sistema za upravljanje uspešnosti in poročanje. Ta naj vsebuje vse ukrepe, potrebne za zagotavljanje boljših in časovno ustreznih podatkov o uspešnosti iz vseh generalnih direktoratskih v celotnem obdobju trajanja programov, informacije o tem, kako se bodo ti podatki vnašali v tisti del letnih poročil o dejavnostih, ki obravnava uspešnost, ter povezavo med letnimi poročili o dejavnostih, zbirnim poročilom in poročilom o oceni. Dosleden in zanesljiv sistem za upravljanje uspešnosti in poročanje bi moral omogočiti dodano vrednost poročila o oceni z zagotavljanjem horizontalne analize uspešnosti za celoten proračun, vključno s pridobljenimi izkušnjami in zahtevanimi popravnimi ukrepi.
12. Vsebinski zaključki drugega poročila o oceni enako kot prvega v celoti temeljijo na poročilih o oceni. Kot je Sodišče že opozorilo v svojem mnenju, ima Komisija za oblikovanje celovitega mnenja o uspešnosti na voljo tudi mnoge druge potencialne vire informacij. Med njimi so posebna poročila Sodišča, letna poročila o dejavnostih generalnih direktoratskih in rezultati ocen notranje revizije.
13. Komisija morda potrebuje še nekaj časa, preden bo lahko pripravila izčrpno poročilo o oceni na podlagi zanesljivih podatkov o uspešnosti, ki bodo izhajali iz doslednega sistema za upravljanje uspešnosti in poročanje. Zato bi bilo do takrat morda koristno, če bi se Komisija z organom za razrešnico posvetovala o tem, kaj mora zagotoviti z ocenami.

Končni pripombi

14. Komisija je poročilo o oceni predstavila novembra 2012 in Sodišče si je prizadevalo zagotoviti hiter odziv nanj na podlagi omejenega pregleda, da bo na voljo pravočasno za postopek razrešnice. Sodišče bo preučilo, kam in kako bi lahko informacije iz poročila o oceni vključilo v svoje revizijsko delo.
15. Komisija se lahko med prihodnjim procesom priprave poročila o oceni kadar koli posvetuje s Sodiščem.